

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิดกับการเรียนแบบปกติ

A Comparison of reading comprehension achievement of Prathomsuka 6 students taught by Using Mind Mapping techniques and Conventional Method

โชติกา เปรมสิงห์ชัย¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ (1) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิดที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิดกับการเรียนแบบปกติ (3) ศึกษาดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิด (4) ศึกษาความพึงใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่มเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านระยองใหญ่และโรงเรียนวัดบ้านหนองแวง กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 25 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 25 คน ซึ่งมีการจัดห้องเรียนแบบคละความสามารถของนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) แผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิดจำนวน 6 แผน (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.32-0.89 ค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.33-0.80 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ F-test ผลการวิจัยพบว่า (1) แผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิดมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 86.10/82.20 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (2) นักเรียนที่เรียนด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้แผนที่ความคิดกับการเรียนแบบปกติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนทดลองไม่แตกต่างกัน แต่หลังการทดลองนักเรียนที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิด มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าการเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 (3) ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิด เท่ากับ 0.8076 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.8076 หรือคิดเป็นร้อยละ 80.76 4. ความพึงใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนด้านการอ่านจับใจความที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิด โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การเปรียบเทียบ , การอ่านจับใจความ , แผนที่ความคิด

Abstract

The aims of this research were: (1) to develop lesson plan emphasize reading comprehension by mind mapping of Prathomsuksa 6 students to meet the standard efficiency

¹โรงเรียนบ้านระยองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

criterion of 80/80, (2) to compare reading comprehension achievement of Prathomsuksa 6 students taught by using mind mapping techniques and conventional method, (3) to find out the effectiveness index of Prathomsuksa 6 students taught by using mind mapping techniques, and 4) to evaluate Prathomsuksa 6 students' satisfaction towards taught by using mind mapping techniques. The samples of this research were divided into control group of 25 Matthayomsuksa 6 students at Baan Rayongyai School and experiment group of 25 Matthayomsuksa 6/1 students at Wat Baan Nongkham School during the second semester of academic year 2014. The samples were selected by cluster random sampling technique. The research instruments were: (1) 6 lesson plans emphasize reading comprehension by mind mapping, and (2) the achievement test. The achievement test was a multiple choice and included 30 items. The item discrimination ranged between 0.32-0.89, the item difficulty ranged between 0.33-0.80, and the overall reliability was 0.95. The data were analyzed by using percentage, mean, Standard Deviation, and F-test. The findings were as follows: (1) The lesson plan emphasize reading comprehension by mind mapping of Prathomsuksa 6 students had efficiency equal 86.10/82.20 which higher than standard gain 80/80. (2) There was no statistically significant difference of reading comprehension achievement of Prathomsuksa 6 students taught by using mind mapping techniques and conventional method before instruction. However, there were statistically significant differences at .05 level of reading comprehension achievement of Prathomsuksa 6 students after instruction as the students taught by using mind mapping techniques had reading comprehension achievement higher than the students taught by conventional method (3) The effectiveness index of Prathomsuksa 6 students taught by using mind mapping techniques was at 0.8076. It was shown that Prathomsuksa 6 students gained more knowledge 80.76%. (4) The satisfaction of Prathomsuksa 6 students towards taught by using mind mapping techniques as a whole was at much level.

Keywords: Reading Comprehension, Mind Mapping

บทนำ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงานและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาการระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรมประเพณีและสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 37) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งทางร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 37) การเรียนในรายวิชาภาษาไทย มีสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จำนวน 5 สาระ คือ การอ่าน การเขียน การฟังดูพูด หลักภาษาไทย และวรรณคดีวรรณกรรม ซึ่งทั้ง 5 สาระล้วนมีความสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความพร้อม อ่านออก เขียนได้ อีกทั้งใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาค้นคว้าความรู้และพัฒนาคุณภาพชีวิต ส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้แนวความคิดในการดำเนินชีวิต สร้างความสนุกสนานเพลิดเพลิน รวมถึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยในการพัฒนาคุณภาพของชีวิตมนุษย์ให้ดีขึ้น เพราะนอกจากการอ่านจะเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้วิชาต่างๆ แล้ว การอ่านยังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ส่งผลให้ผู้อ่านมีข้อมูลประกอบการคิดการตัดสินใจอย่างกว้างขวางทำให้รู้ข่าวความเคลื่อนไหวการเปลี่ยนแปลงในสังคมปัจจุบันได้เป็นอย่างดี ผู้มีทักษะในการอ่านที่ดีย่อมได้รับประสบการณ์มาก สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาเล่าเรียนในระดับสูงขึ้น ผู้ที่ประสบความสำเร็จในการอ่านได้จะต้องมีองค์ประกอบต่างๆ กล่าวคือ มีความพร้อมในการอ่าน สามารถใช้สติปัญญาแปลความสิ่งที่อ่านและเชื่อมโยงประสบการณ์ของตนกับสิ่งที่อ่านได้ ดังนั้น ผู้ที่อ่านเป็นไม่ใช่เพียงแต่อ่านรู้เรื่องเท่านั้นแต่ต้องอ่านจับใจความสำคัญและอ่านได้อย่างรวดเร็วตลอดจนสามารถนำทักษะการอ่านไปเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าความรู้ด้วยตนเองได้ (อภิญา วรงค์กลิ่นกรุด. 2553 : 1)

ปัจจุบันการเรียนการสอนภาษาไทยยังไม่บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของหลักสูตรเท่าที่ควรจากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของสถาบันการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ค่าสถิติพื้นฐานคะแนน O-NET กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2556 พบว่าระดับประเทศมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 45.02 ระดับสังกัดมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 43.62 ระดับจังหวัดบุรีรัมย์ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 42.18 ระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 40.90 ระดับกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับ 1 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 43.00 และระดับโรงเรียนบ้านระยองใหญ่ มีคะแนนเฉลี่ย 46.22 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. 2556 : 1) จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นคะแนนเฉลี่ยแต่ละระดับไม่ถึงร้อยละ 50 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ผู้วิจัยซึ่งได้รับมอบหมายให้สอนในรายวิชาภาษาไทยจึงต้องหาแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีอยู่หลายวิธี เช่น การจัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิด การจัดการเรียนรู้อยู่โดยใช้เทคนิคแผนที่ความคิด (Mind Mapping) เป็นการนำเอาทฤษฎีเกี่ยวกับสมองไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพราะเกิดจากการใช้ทักษะทั้งหมดของสมองหรือเป็นการทำงานร่วมกันของสมองทั้ง 2 ซีก คือสมองซีกซ้ายและสมองซีกขวา ซึ่งสมองซีกซ้ายจะทำหน้าที่ในการวิเคราะห์คำ ภาษา สัญลักษณ์ระบบ ลำดับ ความเป็นเหตุผล ตรรกวิทยา ส่วนสมองซีกขวากจะทำหน้าที่สังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ความงาม ศิลปะ จังหวะ โดยมีแถบเส้นประสาทคอร์ปัสคัลโลซัมเป็นเสมือนสะพานเชื่อม(สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. 2543 : 79 - 80)

การสอนโดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) ก็เป็นวิธีสอนอีกรูปแบบหนึ่งที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างเต็มที่ เนื่องจากผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีทักษะที่จะใช้ในการดำเนินชีวิต ซึ่งเกิดจากการสรุปความคิดสร้างเป็นองค์ความรู้เอง ผู้เรียนจะได้เนื้อหาสาระที่ได้เรียนรู้มาจัดระบบ จัดอันดับและเชื่อมโยงความสัมพันธ์เข้าด้วยกันจนทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่และฝึกให้ผู้เรียนรู้จัก

สังเกต เปรียบเทียบสรุปและจำแนกแยกแยะสิ่งต่างๆ จัดเป็นระบบหรือหมวดหมู่ได้อย่างถูกต้อง ฝึกให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้า คิด เพื่อให้เกิดความรู้และสามารถสร้างความคิดรวบยอดด้วยตนเอง การเขียนแผนภูมิความคิดเป็นรูปแบบการสอนอีกรูปแบบหนึ่งที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการคิด การจำ โดยการนำข้อมูล ข้อเท็จจริง ความรู้ เรื่องราวต่างๆ มาจัดเป็นระบบและเป็นเครื่องมือให้ผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียนได้ทำงานร่วมกัน ร่วมคิดแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ทำให้ผู้เรียนรู้จักวางแผนงาน กำหนดงานที่จะต้องปฏิบัติ ทำให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวข้างต้น จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษากระสัง 1 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคแผนที่ความคิดและการเรียนแบบปกติ เพื่อเป็นแนวทางที่จะพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิด ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิดกับการเรียนแบบปกติ
3. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิด
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษากระสัง 1 อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 17 ห้องมีจำนวนนักเรียน 340 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนวัดบ้านหนองแวงจำนวน 1 ห้อง และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านระยองใหญ่ จำนวน 1 ห้อง ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 2 ห้อง จาก 17 ห้อง ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่มแล้วกำหนดให้ห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านระยองใหญ่ เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 25 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนวัดบ้านหนองแวง เป็นกลุ่มควบคุม จำนวน 25 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิดแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และแบบสอบถามความพึง

พอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิด ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับจำนวน 20 ข้อ

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบกึ่งทดลอง (Quasi - experiment) ใช้แผนการวิจัยแบบ Nonrandomized Control - Group Pretest - Posttest Design โดยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ทดสอบก่อนเรียน (Pre - test) กับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลาในการทดสอบ 60 นาที แล้วตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ พร้อมเก็บรวบรวมข้อมูลไว้เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

2.2 ดำเนินการทดลองด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิดกับการเรียนแบบปกติ โดยกำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ห้องเรียนละ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จำนวน 6 สัปดาห์ รวมใช้เวลาสอนห้องเรียนละ 12 ไม่รวมเวลาการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

2.3 ทดสอบหลังเรียน (Post - test) กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับเดียวกันกับการทดสอบก่อนเรียน แล้วทำการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการทำแบบทดสอบ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

2.4 สอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนด้านการอ่านจับใจความที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิดตามเกณฑ์ 80/80

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิดกับการเรียนแบบปกติ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) หรือ F-test

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิด

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิด

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิดกับการเรียนแบบปกติ

สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 แผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิดมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 86.10/82.20 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ตอนที่ 2 นักเรียนที่เรียนด้านการอ่านจับใจความโดยใช้แผนที่ความคิด กับการเรียนแบบปกติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของทั้ง

กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนหลังเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม

ตอนที่ 3 ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิดเท่ากับ 0.8076 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น 0.8076 หรือคิดเป็นร้อยละ 80.76

ตอนที่ 4 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนด้านการอ่านจับใจความที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิด มีค่าเฉลี่ยโดยรวม เท่ากับ 4.48 ซึ่งมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิดกับการเรียนแบบปกติ อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิด มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 86.10/82.20 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้เนื่องจากการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านกระบวนการและขั้นตอนการสร้างอย่างเป็นระบบ มีการทดลองใช้ก่อนนำมาใช้จริง นักเรียนมีความคิดกว้างไกล และนำเสนอความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องที่มีการโยงความสัมพันธ์เข้าด้วยกัน ทำให้ง่ายต่อการอ่าน ช่วยในการจำ ทำความเข้าใจเรื่องและสรุปบทเรียน ซึ่งสอดคล้องกับเขียน วันทนีตระกูล (2551:45) ที่กล่าวว่า แผนการสอนนำวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ที่จะต้องทำการสอน ตลอดภาคเรียนมาสร้างเป็นแผนการจัดการจัดการเรียนการสอน การใช้สื่ออุปกรณ์การสอนและการวัดผลประเมินผล โดยจัดเนื้อหาสาระและจุดประสงค์การเรียนรู้ย่อยๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือจุดเน้นของหลักสูตร สภาพของผู้เรียนความพร้อมของโรงเรียนในด้านวัสดุอุปกรณ์และตรงกับชีวิตจริง นอกจากนี้กนกกาญจน์ ศรีตะวัน (2554:43) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่เป็นลายลักษณ์อักษร ที่ผู้สอนวางแผนจัดเตรียมรายละเอียดของการสอนไว้ล่วงหน้า เพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดวิชาหนึ่งสามารถนำไปใช้สอนได้ทันทีและช่วยในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของแหวนเพชร ทวีศักดิ์สมบูรณ์ (2553:122) ที่ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลการจัดการจัดการเรียนรู้อาษาไทยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ ระหว่างการใช้แบบฝึกทักษะกับแผนผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดมีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.96/84.01 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศรিত บุตรบุญชู (2555:152) ที่ได้ศึกษารูปแบบการสอนที่ใช้การเล่าเรื่องและการเขียนแผนที่ความคิดเพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรื่องราวของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนที่ใช้การเล่าเรื่องและการเขียนแผนที่ความคิดเพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรื่องราวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 75.80/76.11 ซึ่งมีค่าตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ สรุปได้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิดมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามขั้นตอนการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ก่อนที่จะนำมาใช้จริง

2. นักเรียนที่เรียนด้านการอ่านจับใจความโดยใช้แผนที่ความคิด กับการเรียนแบบปกติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนหลังเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้แผนที่ความคิดเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้ใช้สมองทั้ง 2 ส่วน ในการช่วยให้นักเรียนสามารถปรับระดับความคิด การจดบันทึก การสื่อสารมาเป็นแผนที่ความคิด คือ ต้องการให้สมองเชื่อมโยงข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนางวัฒนา วิชิตชาญ (2546:103) ที่ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบเทคนิคการสร้างแผนที่ความคิดและวิธีสอนเพื่อการสื่อสาร ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบเทคนิคการสร้างแผนที่ความคิด และวิธีสอนเพื่อการสื่อสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยนักเรียนที่สอนด้วยวิธีสอนแบบเทคนิคการสร้างแผนที่ความคิดมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่สอนด้วยวิธีสอนเพื่อการสื่อสาร ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับการวิจัยของนิสากร รังษิกโนตร (2550:109) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้แผนที่ความคิดที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แผนที่ความคิดสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับการวิจัยของยุพิน เกตุดี (2550:68) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการสร้างแผนที่ความคิดที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาชีววิทยาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยาของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการสร้างแผนที่ความคิดสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิดเท่ากับ 0.8076 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น 0.8076 หรือคิดเป็นร้อยละ 80.76 นักเรียนที่เรียนจากแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แผนที่ความคิด มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและสอดคล้องกับการวิจัยของแหวนเพชร ทวีศักดิ์สมบูรณ์ (2553:125) ศึกษาการเปรียบเทียบผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ ระหว่างการใช้แบบฝึกทักษะกับแผนผังความคิด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด มีค่าเท่ากับ 0.6940 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าร้อยละ 69.40 และยังสอดคล้องกับวารุณี สุขชูเจริญกิจ ได้ศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเท่ากับ 0.6154 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเขียนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.6154 หรือคิดเป็นร้อยละ 61.54 เช่นเดียวกับประคองแก้ว ภูวงษ์ (2550 : 139) ได้ศึกษาวิจัยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการคิดวิเคราะห์ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบจิ๊กซอ ผลการวิจัยพบว่าแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดและการเรียนแบบจิ๊กซอ มีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.64 และ 0.58 ตามลำดับ แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่ม

4. ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียน ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิด มีค่าเฉลี่ยโดยรวม เท่ากับ 4.48 ซึ่งมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะมีการวิเคราะห์เนื้อหาและจัดแบ่งเนื้อหาออกเป็นส่วนย่อยๆ เรียงจากง่ายไปหายาก มีความต่อเนื่องตามลำดับขั้นตอน มีสีสัน

และรูปภาพประกอบ ช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจมากขึ้น เป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมอย่างหลากหลาย ผู้เรียน ผึกคิดอย่างอิสระ การคิดสัมพันธ์เชื่อมโยงจัดระบบความคิดแตกกิ่งความคิดในเรื่องที่อ่านด้วยการตั้งคำถามเอง ถามสมาชิกในกลุ่ม ขั้นตอนการวิเคราะห์ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของล่ายง เครือคำ (2555 : 91) ศึกษาเรื่องการพัฒนา แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความโดยใช้แผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความโดยใช้แผนที่ความคิด โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.82 และยังสอดคล้องกับการวิจัยของวารุณี สุขชูเจริญกิจ (2555 : 81-82) ได้รายงานผล การใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด โดยรวมอยู่ ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูผู้สอนจะต้องเตรียมสื่ออุปกรณ์สำหรับทำกิจกรรมต่างๆ ให้พร้อมก่อนทำการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ และให้การเสริมแรงระหว่างที่นักเรียนทำกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนมีกำลังใจในการทำกิจกรรม

1.2 การนำเทคนิคแผนที่ความคิดมาใช้กับนักเรียน ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนนำรูปภาพมาปรับใช้เป็น สัญลักษณ์แทนตัวหนังสือ ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีความสุขสนุกสนานกับการเรียนมากขึ้น

1.3 ปัญหาที่พบ คือ การจัดนักเรียนเข้ากลุ่มโดยนักเรียนกลุ่มเก่งจะไม่ยอมรับนักเรียนกลุ่มอ่อนเป็น สมาชิกของกลุ่ม เนื่องจากเข้าใจว่าจะทำให้คะแนนกลุ่มต่ำ ดังนั้นครูผู้สอนต้องแจ้งชื่อกลุ่มและรายชื่อกลุ่มสมาชิกของ แต่ละกลุ่มให้นักเรียนทราบล่วงหน้า และอธิบายให้นักเรียนทราบว่านักเรียนทุกกลุ่มมีความสามารถโดยเฉลี่ยใกล้เคียงกัน โดยครูจัดกลุ่มอย่างยุติธรรม เพื่อให้นักเรียนยอมรับสมาชิกของตน

1.4 การจัดกิจกรรมการอ่านจับใจความจากเรื่องราวใกล้ตัวของนักเรียน บทความหรือเรื่องสั้นกับนักเรียน ที่อยู่ในระดับที่สูงขึ้น เนื่องจากมีความเหมาะสมกับวัยและเป็นเรื่องปัจจุบันใกล้ตัว สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต จริงได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยในเนื้อหาวิชาภาษาไทยเรื่องอื่นๆ กับนักเรียนระดับชั้นต่างๆ โดยปรับกิจกรรมการ เรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหา ระดับชั้นและวัยของนักเรียน

2.2 ควรทำการศึกษาวิจัยโดยการเปรียบเทียบการสอนด้วยเทคนิคอื่นๆ ประกอบกับสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเป็นการพัฒนาการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ซึ่งจะส่งผลให้การ ศึกษามีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

2.3 ครูผู้สอนควรมีการสอบถามความสนใจของนักเรียนในช่วงชั้นต่างๆ ที่มีต่อเนื้อหาหรือสถานการณ์ ต่างๆ เพื่อจะได้เลือกเรื่องที่เหมาะสมมาใช้เป็นสื่อในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.4 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลของการใช้การสอนโดยใช้รูปแบบแผนที่ความคิด โดยศึกษาตัวแปร อื่นๆ เช่น ความคงทนในการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสติปัญญา เพศ ฯลฯ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- เขียน วันทีนิตระกุล. (2551). **หลักการและวิธีการสอน**. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). **การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน (Reading and Reading Promotion)**. กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ.
- ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช. (2550). **คู่มือการเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระดับชั้นประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ : แม็ค.
- ฉัญญา ผลอนันต์. (2543). **เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่องการใช้ Mind Mapping ในการสอน**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ฉัญญา ผลอนันต์ และขวัญฤดี ผลอนันต์. (2550). **Mind Mappingกับการศึกษาและการจัดการความรู้**. กรุงเทพฯ : ขวัญข้าว.
- นิตสาร รังษิณนดร. (2550). **ผลของการใช้แผนที่ความคิดที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **การวิจัยเบื้องต้น**. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน์.
- ประคองแก้ว ภูวงษ์. (2550). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดวิเคราะห์ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบจิ๊กซอ**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2544). **การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : แนวคิดวิธีและเทคนิคการสอน 2**. กรุงเทพฯ : เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมนเนจเม้นท์.
- ยุพิน เกตุดี. (2550). **ผลของกมาใช้กิจกรรมการสร้างแผนที่ความคิดที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาชีววิทยาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2545). **การวัดและการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณิ โสมประยูร. (2545). **หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2545). **สัมมนาหลักสูตรและการสอนภาษาไทย**. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2556). **ประกาศผลสอบ O-NET รายโรงเรียน**. [ออนไลน์]. สืบค้นจาก : www.niets.or.th [2557,7 สิงหาคม]
- สมนึก ภัททิยธนี. (2551). **การวัดผลการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กทม. : ประสานการพิมพ์.
- สำลี รักสุทธี. (2550). **คู่มือการสอนภาษาไทย เรื่อง สร้างเด็กไทยให้อ่านเก่ง อ่านเร็ว ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6)**. กรุงเทพฯ : องค์การค้าของสำนักงานคณะกรรมการ สกสค.
- สุปราณี พัดทอง. (2543). **การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญและแสดงความคิดเห็น ในการใช้ภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุริย์พร รักษาพร. (2552). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่เรียนโดยกิจกรรม ฟังความคิดกับการเรียนแบบปกติ.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การจัดการเรียนรู้). พระนครศรีอยุธยา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา.